

**O'ZBEKSTAN RESPUBLIKASI INFORMATSIYALIQ
TEKNOLOGIYALARI HA'M
KOMMUNIKATSIYALARDI RAWAJLANDIRIW
MINISTRILIGI**

**TASHKENT INFORMATSIYALIQ
TEKNOLOGIYALARI UNIVERSITETI NO'KIS FILIALI**

“Kompyuter injiniringi” fakulteti

AKT tarawinda ka'siplik ta'lim bag'dari 4^A kurs studenti Amanbaeva
Gu'lzabiranin' “Arnawli pa'nlerdi oqitiw metodikasi” pa'ninen

O'z-betinshe jumisi

Qabillag'an:

Tapsirg'an:

**SHamuratova M
Amanbaeva G**

No'kis 2016

Tema: Arnawli pa'nlerdi oqitiwda zamanago'y information-kommunikatsiya texnologiyalarinan paydalaniw metodikasi

Joba:

- 1. Ta'lim sistemasinda jan'a information ha'm kommunikatsion texnologiyalari.**
- 2. Jaslar ta'liminde information texnologiyalardan paydalaniwdin' teoriyalıq ha'm a'meliy ta'repleri ja'miyet rawajlaniwinin' tiykari sipatında.**
- 3. Oqitiw protsesinde metodikalıq qurallardan paydalaniw.**

Ta'lim sistemasinda jan'a information ha'm kommunikatsion texnologiyalari.

Axirg'i jigirma jilliqta ta'lim sistemasi jumisinda ju'zege kelgen jag'dayda, zamanago'y information ha'm kommunikatsion texnologiyalarin rawajlandiriv ha'm zamanago'ylestiriv ma'selesi za'ru'r bolip qalmaqta. Tiyykarinda bunda hesh qanday janaliq joq, tek erisilgen bilim shen'berin ken'eytiriv kerek: pedagogika joqari oqiv orinlarinda bul qa'nigelikke qa'niygelesken oqitiwshilardi tayarlaw jumislari jolg'a qoyilg'an, kompyuterler menen ta'minlengen mekteplerde informatsiyalastiriv sabag'I o'tkerilmekte, ta'lim orinlarinin' tek basshilari emes ba'lkim, jumisshilari da, o'z stollari u'stinde jeke kompyuterler turiwi ha'm onnan paydalaniwdi ta'biyy ha'm ju'da' za'ru'r jag'day dep esaplaydi.

Respublikamizda qabil etilgen "Kadrlar tayarlaw milliy da'stu'ri"nde informatika ha'm information ta'lim texnologiyalarin oqiv protsessine ken' ja'riyalaw ma'selesine u'lken itibar qaratilg'an. Onda information ta'lim texnologiyalari ha'm informatika tarawinda kadrlar tayarlaw, sonin' menen birge Internet texnologiyalarin barliq tarawlarda ken'nen jariyalaw ha'zirgi ku'nnin' en' birinshi mashqalasi ekenligi ayiriqsha atap o'tiledi.

Ma'mleket ta'repinen ta'rtipke saliwidin' za'ru'rliqi ha'm respublikamizda informatsiyalastiriv protsessin tezlestiriv za'ru'rliqin esapqa alip O'zbekistan Respublikasi Ministrlar ken'esinin' 1992 jil 8 dekabr ku'nindegi qarari menen "Pa'n ha'm texnika" boyinsha Ma'mleket qomitasi qasinda Informatsiyalastiriv boyinsha bas basqarma du'zildi.

1994 jil Ministrlar ken'esi O'zbekistan Respublikasinin' informatsiyalastiriv kontseptsiyasin maqulladi.

1997 jil 29 avgustta qabil etilgen "Kadrlar tayarlaw milliy da'stu'ri" in O'zbekistan Respublikasi Joqari Ken'esinin' ekinshi shaqiriq 5-sessiyasinda Prezident I. Karimov ko'tergen ma'seleler boyinsha 2001 jil 23 mayda Vazirlar Mahkamasi 2001 – 2005 jil kompyuter ha'm information texnologiyalardi rawajlandiriv, "Internet" tin' xaliq araliq

informatsiya sistemalarina ken' kirip bariwin ta'minlew da'stu'rin islep shig'iwdi sho'lkemlestiriw shara ilajlari tuwrisindag'i Qararin aytip o'tiw mu'mkin.

Informatsiya - so'zi latinsha "*informatsio*" so'zinen kelip shiqqan bolip, "*tu'sindiriw, tanistiriw, bayan etiw*" – degen ma'nilerdi an'latadi. Ko'pshilik jag'daylarda "*informatsiya*" so'zi ornina "*berilgenler*" degen a'dewir parq etiwshi so'zi de isletiledi. **Informatsiya** – aniq ha'm a'melde isletiletug'in xabar. **Berilgenlar** (mag'liwmatlar) bolsa, xabar ha'm baqlawlardi o'z ishine aladi. Qandayda bir za'ru'rlik boyinsha imkaniyat tuwilg'anda, misali, na'rse tuwrisindag'i bilimdi asiriw waqtinda ol informatsiyag'a aylanadi.

Uliwma alg'anda **informatsiya** – *ken' ma'nide*: haqiqiy du'niyani ko'rsetip beriw; *ta'r ma'nide*: saqlaw, uzatiw, o'zgartiriw ha'm basqariw predmetinen ibarat ixtiyariy mag'liwmatlar esaplanadi.

Informatsiyanin' o'zin bolsa qandayda bir obyekt, a'tirap ortalıqtin' belgili bir bo'legi yamasa belgili protsessi haqqindag'i, aniqsizliq da'rejesin kemeytiretug'in belgiler, belgiler (parametrlar), tu'sinikler, jol-joriqlar h.t.b. jiynag'i desekte qa'te bolmaydi.

O'z na'wbetinde xabar informatsiyanı su'wretlew formasi bolip, ol nutq, tekst, ko'riniş, grafik, keste, videoko'riniş, dawis ha'm t.b. ko'rinişinde an'latiladi.

Zamanago'y mazmunda informatsiya – adamlar arasindag'i, adamlar menen janli ha'm jansiz ta'biyat, sonday-aq EEM arasindag'i mag'liwmat almasiwi bolip, ken' ma'nidegi ilimiy tu'sinik esaplanadi.

Jaslar ta'liminde information texnologiyalardan paydalaniwdin' teoriyalik ha'm a'meliy ta'replari ja'miyet rawajlaniwinin' tiykari sipatinda.

Bu'gingi ku'nde rawajlaniwdi information-kommunikatsiya texnologiyalarisiz ko'z aldimizg'a keltire almaymiz. O'zbekistanda ta'limdi informatzialastiriw ma'selelerine u'lken itibar qaratilmaqta. Prezidentimiz Islam Karimovtin' 2012-jil 21-martta qabil etilgen "Zamanago'y axbarot – kommunikatsiya texnologiyalarin ja'nede jariyalaw ha'm rawajlandiriw shara-ilajlari tuwrisinda" g'i qarari araliqtan oqitiw sistemasin rawajlandiriw, zamanago'y ta'lim resurslari ha'm portallar jaratiw ha'm de ta'limdi ja'ne de informatzialastiriwda za'ru'r tiykar bolip qalmaqta.

Ha'zir XXI a'sir information texnologiyalari a'siri bolip, alimlar ta'repinen oylap tabilg'an jan'aliqlar xaliq itibarina usinis etilip u'lgermey, bunnanda jan'a ha'm quramalirag variantlari oylap tabilmaqta. Bul bolsa texnika tarawinda o'siwge, insanlarga qolayliq jaratiwg'a alip kelmekte. Mamleketimizde de biz jaslardi texnikanin' en' son'g'i jetiskenliklerinen xabardar etiw menen bir qatarda, jan'adan jan'a imkaniyatlar, shart sharayatlar jaratip beriw ju'zesinen na'tiyjeli isler alip barilmaqta.

A'lbette, usi Orinda jurtbasshimizdin' alip barilip atirg'an siyasatin aytip o'tiw kerek. Sebebi, olar biz jaslarga isenim bildirip, imkaniyatlar jaratip berdi, so'zimmnin' tasti'yg'i sipatinda 2009 jil 9 dekabr ku'ngi pa'rmanlarin keltirip o'tiw mu'mkin. Olar "XXI a'sir – intellectual qa'diryatlar ekenligin itibarg'a alg'an halda, Watanimiz jigit qizlarin ha'r ta'repleme barkamal shaxslar etip jetilistiriw barisindag'i ken' ko'lemli shara – ilajlar kompleksin a'melge asiriw ju'zesinen de 2010 jil O'zbekistan Respublikasinda "Barkamal awlad jili" – dep jariyaladi. Usi maqsette, oqiw protsessine jan'a axborot kommunikatsiya ha'm pedagogika texnologiyalarin, electron sabaqliqlar ha'mde multimediya quralların ken' jariyalaw esabina mamleket mekteplari, ka'sip – o'ner kolledjleri ha'm litseylerde, joqari oqiw orinlarinda ta'lim beriw sipatin tu'pten jaqsilaw, ta'lim orinlarinin' oqiw – laboratoriya bazasin en' zamanago'y oqiw ha'm laboratoriya u'skeneleri, kompyuter texnikasi menen bekkemlew, sonday – aq, oqitiwshilar ha'm ustazlardin' mashaqqatli miynetin materiyalliq ha'mde ma'nawiy

xoshamettlewdin' na'tiyjeli sistemasin rawajlandiriwdi tek g'ana mekteplerde emes, litseylerde, kolledj ha'm joqari oqiwi orinlarida, ba'lkim ha'r bir shan'araqtin' o'mirinde zamanago'y axborot ha'm kompyuter texnologiyalari, sanli ha'mde ken' formatli telekommunikatsiya baylanis qurallari, Internet sistemasin analizlew, o'zlestiriw ha'm ja'nede rawajlandiriwdi aytip o'ttiler. Bul jag'dayda tek No'kis qalasinda emes ba'lkim basqa rayonlarda da Qatar is – ilajlar a'melge asirilmaqta. Misali, O'zbekistan Respublikasinin' "Ta'lim tuwrisinda"gi nizami ha'm Kadrlar tayarlaw milliy Da'stu'ri, keying qatar da'stu'rlerdin' orinlaniwina ayiriqsha itibar qaratilmaqta. Aytip o'tetug'in bolsaq mamleketimiz rayonlarida ta'lim sistemasinda u'lken isler a'melge asirilmaqta, o'tken waqit dawaminda qaytaldan mektepler qurilmaqta. Barliq mektepler rekonstruktsiya etilip, zamanago'y ko'riniske kirmekte. Mektepler en' son'g'I oqiwi – laboratoriya u'skeneleri, kompyuter texnikasi, sabaqliqlar ha'm oqiwi qollanbalari menen ta'minlendi. Bir so'z benen aytqanda, ta'lim na'tiyjeliligini asiriw jolindagi is – ilajlar bir ku'nge de kshikpey a'melge asirilmaqta. Onnan tisqari rayon xaliq ta'limi sistemasindagi uliwmalik ta'lim orinlarin zamanago'y kompyuter klasi menen ta'minlew bas ma'sele esaplanadi. Korea Respublikasi hu'kimeti kredit qarjilari esabina reje ortalig'inda uliwmalik ta'lim mekteplerinde kompyuter klaslari ashildi. "ZiyoNET" informatsiyon ta'lim tarmagi'na ko'plegen metlepler jamg'ang'an bolip, bul 99.6 protsenti quraydi. Mektepler a'ne usi baylanis karxanalari ha'm , Informatsi "East Telecom" MCHJ wilayat bo'limi ta'repinen "ZiyoNET" informatsiyon ta'lim tarmagi'ima jalg'ang'an. Informatika pa'ni kobinetleri awhali, AKT dan paydalaniw, oqitiwshilar, oqiwsheilar din' kompyuter sawatxanlig'i ma'seleleri u'yrenilip, rayonliq xaliq ta'limi basqatmasi harati jiyinlarida ko'rsetilmekte. Soni da aytip o'tiw kerek, "O'zbekistanda elektron kitap" (Net Book) dan paydalaniw boyinsha wilayat ta'jiriybe – sinew mektebi sipatinda tanlap aling'an. Misal etip alatug'in bolsaq, mekteplerde elektron kitap qollanilg'anda oqiwsheilar din' kitap oqiwg'a qizig'iw 87% ke asadi eken. Bulardin' ba'rshesi Prezidentimiz I.A.Karimov basshilg'inda information – kommunikatsiya texnologiyalarin ja'ne de rawajlandiriwg'a qaratilg'an u'lken itibari na'tiyjesidir.

Bu'gingi ku'nde xaliquaraliq miqyasta itibar berilip atirg'an MOODLE – oqitiwdi orinlaw sistemasi negizinde Xaliq ta'limi Wa'zirliginin' araliqtan oqitiw ta'liminjaratiw boyinsha isler dawam ettirilmekte. Araliqtan oqitiwdin' za'ru'r maqsetlerinen biri ta'lim protsessinin' barliq qatnasiwshilarina, sol siyaqli, mekep, litsey, ka'sip-o'ner kolledjleri oqiwshilari, pedagoglar ha'm ha'tte ata-analarg'a da ta'lim resurslarinan tuwridan – tuwri ha'm bepul paydalaniw, ba'lkim electron ta'lim resurslari sipatin jaqsilaw boyinsha o'z usinislari ha'm pikirlerin bildiriw imkaniyatini jaratiwdan ibarat. Internet tarmag'indag'i ta'lim resursi sipatina kirip, oqiwshi bul jerde ha'r qanday sabaqliqtin' electron formasini tabiwi mu'mkin.

Bunnan tisqari, Prezidentimiz I.A.Karimovtin' 2012 jil 10 dekabrde qabil qilg'an "Shet tillerin u'yreniw sistemasini ja'ne de rawajlandiriw shara – ilajlari tuwrisinda" g'i qararina muwapiq orayda uluwmalik ta'lim mektepleri baslang'ish klass oqiwshilari ushin shet tillerin u'yreniw boyinsha electron resurslar ha'm multimediyali qollanbalar islep shig'ariw isleri alip barilmaqta. Bu'gingi ku'nde uliwmalik ta'lim mektepleri ekinshi klass oqiwshilari ushin elektron inglisi tili a'lipbesi islep shig'ildi.

Uliwmaliq aytqanda, axborot texnologiyalarinin' rawajlanishi ha'm ken' ja'riyalanishi ta'lim protsessinde jan'a usullar, axborot ha'muslubiy resurslar toplan qurallari bolg'an mediyatekstler ha'm kitapxanalar jaratiwg'a ko'meklespekte.

O'zbekistan milliy matbuot oryinda joqari ha'm orta arnawli ta'lim sistemasina zamanzgo'y information – kommunikatsiya texnologiyalarini jariyalaw ma'selelerine arnalg'an matbuot anjumani bolip o'tti. O'zbekistan Respublikasi Joqari ha'm orta arnawli ta'lim wa'zirligi ta'repinen sho'lkenlestirilgen sho'lkemlerde wa'zirlik ha'm idaralar wa'killeri, joqari ta'lim oraylarinin' professor ha'm oqitiwshilari, information kommunikatsiya texnologiyalari tarawi qanigeleri ha'm jurnalistler qatnasti.

Ta'lim protsessinde joqari information texnologiyalardi ja'riyalaw talabalar ha'm oqiwshilardin' intellectual rawajlanishi ha'mde ja'miyetimizdi sotsial ekonomikalik jetilistiriwdin' za'ru'r sharti esaplanadi. Bul tuwrali g'a'zevlik jillarinda mamleketimizde u'lken jetiskenliklerge erisildi. Informatizatsiyalastiriwdi rawajlandiriw tarawindag'i mamleketimiz siyaseti ma'mleketimizdi tuwridan – tuwri jahan informatsiya orayina integratsiyalashiwina jo'neltirilgen bolip, bul baristag'i

tiykarg'i usillar Prezidentimiz Islam Karimov ta'repinen belgilep berilgen. Mamleketimiz basshisinin' 2012 jil 21 martta qabil qilg'an "Zamanago'y information – kommunikatsiya texnologiyalarin ja'nede ja'riyalaw ha'm rawajlandiriw shara ilajlari tuwrisinda" g'i qarari usi protsessti ja'nede rawajlandiriwda za'ru'r tiykar bolmaqta.

O'zbekistan Respublikasi joqari ha'm orta arnawli ta'lim wa'zirinin' orinbasari Sh. Qayumov ha'm basqalar kadrlar tayarlaw sipatin jaqsilaw maqsetinde Joqari ha'm orta arnawli ta'lim wa'zirligi sistemasinda studentlerdi zamanago'y information – kommunikatsiya texnologiyalari boyinsha oqitiw ha'm information kommunikatsiya texnologiyalari tarawinda joqari da'rejeli qa'nigelerdi tayarlaw isleri a'melge asirilip atirg'anlig'in aytip o'tti.

Oqitiw protsesinde metodikalıq qurallardan paydalaniw.

Respublikamız mekteplerinde ha'r tu'rli oqiw qurallari, sabaqlıq, oqiw qollanbasi, xrestomatiya, shinig'iwlar jaiynag'i, so'zlik, entsiklopediya, xabarnama t.b, ko'rsetpeli qurallar: su'wret, plakat, sxema, karta, sizilma, keste, diagramma, mulyej, chuchela, kartochka, albom t.b, texnikalıq qurallar: diafilm, diapozitiv, kinofilm, video magnitofon, televidenie, magnit lentasindag'i jaziwlar, gramplastinka, oqitatug'in mashinalar, lingafon kabineti, filmskop, epidioskop, kodoskop, kinoproektor ha'm basqalar sayin ken' qollanılmaqta.

Keyingi jillari oqitiwdin' texnikalıq qurallatina onin' jan'a tu'rleri: IEM, kompyuter ha'm internet qosildi. Olardan paydalanip oqitiw protsesin sho'lkemlestiriw mug'allimler ja'ma'a'tleri arasinda u'lken qizig'iwshiliq payda etpekte.

Ko'rsetpeli ha'm texnikalıq qurallar sabaqtin' temasi, maqseti, waziypalari, mazmuni, basqishlarina qaray aldin ala tayarlanip qoyiladi ha'm za'u'r jerinde o'z ornina qollaniladi. Ko'rsetpeli ha'm texnikalıq qurallardi ha'dden ziyat qollaw oqiwshilardin' diqqatinin' bo'liniwine, sabaqtin' sapasinin' to'menlewine, na'tiyjesinin' kemeyiwine sebep boladi.

Oqitiwdin' ha'r bir texnikalıq quraalli o'zine ta'n o'zgesheliklerge ha'm mu'mkinshiliklerge iye.

Diafilm. Oqitiw protsesinde ken' qollanilatug'in texnikalıq qurallardan biri diafilm. Ol aq, qara ha'm ren'li tu'rde shig'ariladi, og'ada arzan, onnan barliq pa'nlerdi oqitiwda paydalaniwg'a boladi. Diafilmler ststistikalıq materiylardı ko'rsetkende kinofilmlerdin' ornina da qollaniladi. Ol oqiwshilardin' diqqatin u'yrenilip atirg'an mashqalag'a toplawg'a, oni u'yreniwge ha'm tallawg'a u'lken ja'rdem beredi. Su'wret, keste ha'm plakat, sxemalardan paydalanip h'r bir tema ushin qoldan diafilmler tayarlasa boladi. Diafilmlerdi sabaqrin' bashqishlarina qarap belgili izbe-izlikte ku'ta' on'ay qollaniw mu'mkin.

Kino. Mektep a'meliyatında kino oqiwshilarg'a ilimiy-a'meliy materiylardı bayan etiwde, jan'a materiylardı tu'sindiriwge u'lken mu'mkinshiliklerge iye bolg'anliqtan ko'pten qollaniladi. Sonin' ushin

respublikamizda barliq pa'nler boyinsha ju'zlep kinofilmler shig'arilg'an. Kino, sabaqtin' ayirim basqishlarinda yamasa putin sabaq protsesinde ko'rsetiliwi mu'mkin. Ol oqiwshilardi jan'a material menen tanistiriw, sabaqqa qiziqtiriw, gu'rrin' o'tkeriw, mashqalani sheshiw, o'tilgenlerdi bekkemlew, ta'kirarlaw ha'm basqa maqsetlerde qollaniladi. Ilimiy-massaliq, hu'jjetli ha'm ko'rkem filmler a'dette oqiwshilarg'a sabaqtan tis waqitlari ko'rsetiledi. Olar oqiwshilardin' bilimin ja'ne de teren'lestiredi, uliwma insaniy ha'm milliy pa'ziyetlerdi qqa'liplestiriwge biybaxa ja'rdem beredi.

Televidenie. Respublikamizdin' televiziya stansiyalari joqari ha'm orta arnawli ja'ne bilimlendiriw ministirlikleri menen birgelikte oqiwshilar ha'm studentler ushin pa'nler boyinsha arnawli oqiw ko'rsetpelerin sho'lkemlestirmekte. Bulardan basqa televidenie arqali shet rillerdi u'yreniwshiler sirttan, araliqtan oqiytug'inlar ha'm joqari oqiw orinlarina kiriwshiler ushin arnawli ko'rsetiw sabaqlari berilmekte.

Videomagnitofon. Videomagnitofonin' payda bolwi ha'm onin' qollanilwi mug'allimlerdi ta'lim-ta'rbiya protsesin sho'lkemlestiriwdegi mu'mkinshiliklerin a'dewir ko'beytti. Videomagnitofon menen sabaqlar, ta'rbiyaliq jumislar, laboratoriyaliq ha'm a'meliy isler, ta'jiriybeler, respublikaliq televidenienin' ha'r tu'rli arnawli oqiw ko'rsetiwleri jazip alinip oqiwshilarg'a sabaqta, sabaqtan ha'm mektepten tis jumislarda ko'rsetetug'in boldi.

Kompyuter. Kompyuterdin' islep shig'iliwi menen oqitiwdi kompyuterlestiriw jan'a zaman talabina aynaldi. Kompyuter ja'rdeminde oqiwshilarg'a pa'n (tema) boyinsha ko'rsetpeli mag'liwmatlar, ma'sele, misal, shinig'iw, test ha'm basq materiallar rez usinilwi ha'm tez sheshiliwi mu'mkin. Respublikamizdin' qa'legen aymag'inda oqiwshilar bir-biri menen bir waqittin' o'zinde tikkeley qarim-qatnasiq jasay alatug'in boldi. Birgelikte misal, ma'sele, test sheshiwge, shinig'iwlardi orinlawg'a, mashqalardi tabiwg'a ha'm olardi sheshiwge shinig'adi. Araliqtan turip bilim aliq, imtixan tapsiriw, ha'r tu'rli konkurs, jaris ha'm olimpiadalarg'a qatnasiw imkaniyati jaratildi.

Internet. Internettin' oylap tabiliwi na'tiyjesinde duniya juzi pedagogikasinda, milliy pedagogikamiz ha'm bilimlendiriw sistemasinda internet da'wiri baslandi. Internet-bul du'niya ju'zlik mag'liwmatlar fondi. Onin' menen komyuter tarmaqlari arqali baylanis jasap 1-2 minut ishinde qa'legen ilim-pa'n taxnika, texnologiya boyinsha o'zin'di qiziqtirg'an ma'selege juwap aliw mu'mkin.

Respublikamizda internettin' iske qosiliw sebepli pu'tkil xalqimiz, ha'r bir oqiw orni menen, mug'allim, oqiwshi, student, oga'n qosili ha'm onin' menen jumis islew, kerekli mag'liwlatlardi aliw, jiberiw ha'm tarqatip beriw mumkinshiligine iye boldi. Elektron pochta, elektron kitapxana, elektron muzey xizmetlerinen paydalaniw, qon'silas respublikalar ha'm duniya juzindegi barliq ma'mleketlerdegi internetlerde jumis islew, olardan paydalanatug'in adamlar menen baylanis jasaw, mag'liwmatlar almasiw imkaniyatlari juzege keldi.

Internet mug'allimnin' bilim beriwdegi, oqiwshinin' bilim aliwdag'i mumkinshiliklerin og'ada asirdi. Internet ja'rdeminde araliqtan sabaq beriw, araliqtan oqiw, o'zbetinshe bilim aliw, konferentsiya, konkurs, jaris, olimpiada, ilimiy-a'meliy a'njumanlar o'tkeriw, imtixan tapsiriw imkaniyati payda boldi. Sabaqliq, oqiw qollanbasin ha'm ha'r turli kitaplardi oqiw, gazeta ha'm jurnallar menen tanisiw ku'ta' an'satlasti.

Paydalanilg'an a'debiyatlar:

1. Taylaqov N.I., Axmedov A.B. "IBM PC kompyuterleri". Tashkent 2001j.
2. Raxmonqulova S.I. "IBM PC personal kompyuterlerinde islew". Tashkent 1996j.
3. G'ulamov S.S. ha'm basqalar "Informatsiya sistemaleri ha'm texnologiyalari". Tashkent 2000 j.

Paydalanilg'an Internet saytlari.

1. www.ziyonet.uz
2. www.google.uz